

Annika Magnusson
Utvecklingsledare Kultur och fritid
Annika.magnusson@ekero.se

Kultur och fritidsnämnden

Biblioteksplan 2019-2023

Dnr KFN19/12

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden föreslår kommunstyrelsen att godkänna biblioteksplanen och överlämna den till kommunfullmäktige för antagande.

Sammanfattning av ärendet

Enligt bibliotekslagen ska kommuner anta planer för biblioteksverksamheten. Planens syfte är att visa på biblioteksverksamhetens inriktning och samverkan, skapa beredskap för framtida behov och stimulera till utveckling. Biblioteksplanen ska tillsammans med bibliotekslag, skollagen, läroplaner och nationella styrdokument ge stöd åt biblioteksverksamhetens aktiviteter och utveckling, under kommande fyra-årsperiod.

Kultur och fritidskontoret har tillsammans med Barn och utbildningsförvaltningen, upprättat ett förslag till reviderad biblioteksplan – PM Förslag till ny biblioteksplan för Ekerö kommun, 2019-2023. PM redovisar förslag på utvecklingsområden som ska gälla för perioden. Målområdena är; demokrati, tillgänglighet, läsfrämjande, mötesplats och skolbibliotek.

Beslutsunderlag

PM 2019-01-15, Förslag till ny biblioteksplan, 2019-2023.
Tjänsteutlåtande 2019-01-15, Biblioteksplan 2019-2023

Ärendet

Enligt bibliotekslagen är kommuner skyldiga att upprätta biblioteksplaner. Planen ska inte ersätta lagens innehåll och intentioner, utan ska fungera som ett vägledande och styrande verktyg. Biblioteksplanen definierar kommunens lokala bibliotekspolitik och visar vilken inriktning bibliotekets utveckling ska ta under kommande period. Biblioteksplanen styr sedan bibliotekets årliga verksamhetsplan.

Förslag till ny biblioteksplan har fem målområden som identifierats som särskilt viktiga att beakta under kommande period. Valet av målområden har gjorts med

utgångspunkt i bibliotekets kärnuppdrag, samt en nulägesanalys av yttre faktorer som särskilt påverkar bibliotekets uppdrag. Förslag till plan har tagits fram av Kultur- och fritidskontoret tillsammans med bibliotekets personal, sam Barn- och utbildningskontoret och skolbibliotekarier.

Den förra biblioteksplanen antogs 2015 och gällde till och med 2018. Den nya planen föreslås gälla från 2019-2023. Den innehåller samma målområden som den förra, med ett tillägg.

Förslag till ny biblioteksplan innehåller följande målområden; demokrati, tillgänglighet, läsfrämjande, mötesplats och skolbibliotek. I flera av målområdena är utgångspunkten bibliotekets roll i ett samhälleligt sammanhang.

1. Målområden – skillnader mellan den nya och gamla planen

Nytt målområde:

Demokrati

Demokrati föreslås som nytt målområde. Anledningen är att en polariserad debatt, filterbubblor, riktad information och falska nyheter idag utgör ett hot mot demokratin. Bibliotekets roll är att säkerställa tillgången till trovärdig information. Vidare har biblioteket ett grunduppdrag enligt bibliotekslagen att främja den demokratiska utvecklingen genom att öka digital kompetens hos invånarna. Då samhällstjänster i allt högre utsträckning digitaliseras, riskerar de grupper som inte har digital kompetens att ställas utanför.

Målområden i förra och nya planen:

Tillgänglighet

Den förra planen fokuserade på bibliotekets tillgänglighet genom öppethållandet av biblioteksrummet. Den nya planen fokuserar på tillgängliggörande av biblioteket genom att medvetandegöra människor om bibliotekets nya roll. Bibliotekets roll har förändrats från att vara ett tyst rum där man kan låna böcker till att också vara en kreativ och dynamisk mötesplats, där olika aktiviteter sker.

Bibliotekets nya roll behöver göras känd för invånarna som i många fall har "det gamla biblioteket" i medvetandet. Genom att uppdatera invånarnas bild av biblioteket, kan fler attraheras till biblioteket. Precis som den förra planen, definierar den nya planen de prioriterade målgrupperna, vars tillgänglighet särskilt behöver beaktas; barn, funktionsnedsatta och personer med annat modersmål än svenska.

Läsfrämjande

Läsfrämjande arbete är ett av bibliotekets grunduppdrag, enligt bibliotekslagen. Den nya planen fokuserar, i likhet med den förra, på betydelsen att nå barn och unga i det läsfrämjande arbetet. Den nya planen belyser även vikten av att nå människor som förmedlar böcker och läsningens betydelse för barn, dvs föräldrar, öppna förskolor, barnavårdscentraler och skolor.

Mötesplats

Biblioteket är en central mötesplats i Ekerö och Stenhamra centrum. Den förra planen fokuserade på biblioteks /mötesplatsens betydelse för; kulturella uttryck, föreningar, medborgare och demokratiska processer.

Den nya planen belyser samma saker, men även det faktum att biblioteket idag är en plats där många människor uppehåller sig, som inte avser att ta del av bibliotekets tjänster. Den sociala miljön är därför ett gemensamt kommunalt uppdrag som sträcker sig utanför Kultur och fritidsnämndens ansvarsområden.

Skolbibliotek

Målområdet ligger under Barn- och utbildningsnämndens ansvar.

Den förra planen belyste skolbibliotekets betydelse för elevens lärande och informationskompetens. Vidare belyste den förra planen på hur skol- och biblioteksorganisationen genom överenskommelser hur arbetet ska organiseras.

Den nya planen fokuserar på samma sak, men belyser även skolbibliotekariernas roll som specialistfunktion i relation till skolans personal. Vidare har den nya planen en tydligare formulering kring hur samarbetet mellan skola och bibliotek ska organiseras.

Beslutet expedieras till

Kultur och fritidsnämnden
Kommunstyrelsen

Elisabet Lunde
Chef Kultur- och fritidsförvaltningen

Annika Magnusson
Utvecklingsledare Kultur- och
fritidsförvaltningen